

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในด้านรูปแบบ เนื้อหา ภาษา อายุ และแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้สารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาสารสนเทศที่สอดคล้องกับการใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ว่า การใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยแตกต่างกันไปตามระดับการบริหาร

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษากับผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 222 คน ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืน 187 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 181 ชุด คิดเป็น 81.53 % ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปราย ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 181 คน ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 128 คน (70.72 %) เป็นหัวหน้าฝ่าย/แผนก รองลงมา เป็นรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 38 คน (20.99 %) และน้อยที่สุด เป็นผู้ช่วยราชการ จำนวน 15 คน (8.29 %)

สำหรับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหารจำนวนมากที่สุด มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาโท จำนวน 127 คน (70.17 %) รองลงมา มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 47 คน (25.97 %) และจำนวนน้อยที่สุด มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก จำนวน 7 คน (3.86 %)

เมื่อจำแนกวุฒิการศึกษาของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย ตามระดับการบริหาร พบว่า ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดของทั้ง 3 ระดับ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท รองลงมา ผู้บริหาร

ระดับผู้อำนวยการ มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาเอก ส่วนผู้บริหารระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ปรากฏผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pitts (1994) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารห้องสมุด จำนวนมากที่สุด จบการศึกษาในระดับปริญญาโท

ส่วนประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหารจำนวนมากที่สุด 53 คน (29.28 %) มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี รองลงมา จำนวน 51 คน (28.18 %) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี และน้อยที่สุด จำนวน 19 คน (10.50 %) มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี

เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย ตามระดับการบริหาร พบว่า ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการ จำนวนมากที่สุด 5 คน มีประสบการณ์การทำงาน 4-6 ปี จำนวนรองลงมา 4 คน มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 3 คน เท่ากัน มีประสบการณ์การทำงาน 7-9 ปี และมากกว่า 9 ปี

ผู้บริหารระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวนมากที่สุด 15 คน มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี จำนวนรองลงมา 9 คน มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 4 คน มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี

ส่วนผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก จำนวนมากที่สุด 39 คน มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี จำนวนรองลงมา 34 คน มีประสบการณ์การทำงาน 1-3 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 15 คน เท่ากัน มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี และ 7-9 ปี

2. การใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ

2.1 รูปแบบของสารสนเทศที่ใช้และต้องการ

จากการแบ่งรูปแบบของสารสนเทศ ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ สารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุด และสารสนเทศในการปฏิบัติงาน ปรากฏผลดังนี้

การใช้

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และใช้สารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

เมื่อจำแนกรูปแบบของสารสนเทศที่ใช้ตามระดับการบริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับ ใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95, 3.62$ และ 3.61 ตามลำดับ) และใช้สารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23, 2.96$ และ 2.94 ตามลำดับ)

ความต้องการ

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการสารสนเทศในการปฏิบัติงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) และต้องการสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$)

เมื่อจำแนกรูปแบบของสารสนเทศที่ต้องการตามระดับการบริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับ ต้องการสารสนเทศในการปฏิบัติงานในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02, 3.89$ และ 3.71 ตามลำดับ) และต้องการสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37, 3.21$ และ 3.12 ตามลำดับ)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการสารสนเทศทั้ง 2 รูปแบบของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ พบว่า ผู้บริหารใช้และความต้องการสารสนเทศทั้ง 2 รูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยของกลุ่มรูปแบบของสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดโดยจำแนกเป็น 3 รูปแบบย่อย คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ผู้บริหารใช้รูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$ และ 3.42 ตามลำดับ) และรูปแบบสื่อโสตทัศน์ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) แต่มีความต้องการรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$ และ 2.56 ตามลำดับ)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการรูปแบบย่อยของสารสนเทศในกลุ่มรูปแบบของสารสนเทศที่ให้บริการในห้องสมุดของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ พบว่า ผู้บริหารใช้และความต้องการทั้ง 3 รูปแบบย่อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยของกลุ่มรูปแบบของสารสนเทศในการปฏิบัติงานซึ่งจำแนกเป็น 4 รูปแบบย่อย คือ รายงานการปฏิบัติงาน คู่มือการปฏิบัติงาน สถิติการปฏิบัติงาน และบันทึกต่าง ๆ พบว่า ผู้บริหารใช้และความต้องการสารสนเทศในการปฏิบัติงาน 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก 3 รูปแบบย่อย โดยรูปแบบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คู่มือการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.84$ และ 3.96) สถิติการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.83$ และ 3.87) และรายงานการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.61$ และ 3.76)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการรูปแบบย่อยของสารสนเทศในกลุ่มรูปแบบของสารสนเทศในการปฏิบัติงานของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ พบว่า ผู้บริหารใช้รูปแบบย่อยทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น บันทึกต่าง ๆ สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการรูปแบบย่อยทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

การที่ผลการวิจัย ปรากฏว่า การใช้สารนิเทศในรูปแบบบันทึกต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ บันทึกต่าง ๆ เป็นรูปแบบที่ผู้บริหารทุกระดับใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ดังนั้น จึงมีลักษณะการใช้เหมือนกัน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มรูปแบบของสารนิเทศที่ให้บริการในห้องสมุด 3 รูปแบบ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของรูปแบบในแต่ละกลุ่มที่ผู้บริหารใช้และต้องการ ปรากฏผลดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์

จากการจำแนกสื่อสิ่งพิมพ์เป็น 4 รูปแบบย่อย ได้แก่ หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง งานวิจัย และอื่น ๆ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศ ในระดับปานกลางเหมือนกันทุกรูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือ ($X = 3.38$) สำหรับความต้องการสารนิเทศ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 รูปแบบ คือ หนังสือ ($X = 3.58$) และในระดับปานกลาง มี 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ($X = 3.41$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มรูปแบบของสารนิเทศที่ให้บริการในห้องสมุดที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือ และรูปแบบอื่น ๆ สำหรับความต้องการสารนิเทศ พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับต้องการสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 รูปแบบ คือ รูปแบบอื่น ๆ ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มหนังสือ 3 รูปแบบ คือ ตำรา หนังสือความรู้ทั่วไป และหนังสืออ้างอิง เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของรูปแบบย่อยในแต่ละกลุ่มที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการสารนิเทศ 2 ระดับ โดยใช้ในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ ตำรา ($X = 3.57$) และในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือความรู้ทั่วไป ($X = 3.39$) และหนังสืออ้างอิง ($X = 3.22$) แต่มีความต้องการในระดับมาก มี 2 รูปแบบ คือ ตำรา ($X = 3.78$) และหนังสืออ้างอิง ($X = 3.54$) และในระดับปานกลาง มี 1 รูปแบบ คือ หนังสือความรู้ทั่วไป ($X = 3.50$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มหนังสือที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารนิเทศทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความต้องการสารนิเทศ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 รูปแบบ คือ หนังสือความรู้ทั่วไป ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง 5 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จดหมายข่าว และสิ่งพิมพ์รายปี เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของรูปแบบในแต่ละกลุ่มที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก 2 รูปแบบ คือ หนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.76$ และ 3.94) และ วารสารวิชาการ ($\bar{X} = 3.70$ และ 4.01) และในระดับปานกลาง 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นิตยสาร ($\bar{X} = 3.06$ และ 3.29)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และจดหมายข่าว สำหรับความต้องการสารสนเทศ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 รูปแบบ คือ วารสารวิชาการ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และจดหมายข่าว ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มสิ่งพิมพ์รายปี 4 รูปแบบ คือ รายงานการประชุม วิชาการ รายงานการสัมมนาทางวิชาการ รายงานประจำปี และสิ่งพิมพ์ปริทัศน์รายปี เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดในแต่ละรูปแบบที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการสิ่งพิมพ์รายปีในระดับปานกลางทั้ง 4 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายงานการสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.19$ และ 3.47)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มสิ่งพิมพ์รายปีที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่ รายงานประจำปี และสิ่งพิมพ์ปริทัศน์รายปี ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มงานวิจัย 3 รูปแบบ คือ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และรายงานผลการทดลอง เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของรูปแบบในแต่ละกลุ่มที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศในระดับปานกลางทั้ง 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.28$) แต่มีความต้องการในระดับมาก 1 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.57$) และในระดับปานกลาง 2 รูปแบบ คือ วิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 3.46$) และรายงานผลการทดลอง ($\bar{X} = 2.84$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มงานวิจัยที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 รูปแบบ คือ รายงานการวิจัย และรายงานผลการทดลอง ส่วนอีก 1 รูปแบบไม่ปรากฏความแตกต่าง ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มอื่น ๆ 3 รูปแบบ คือ จดสาร กฤตภาค และคู่มือสถานศึกษา เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของรูปแบบในแต่ละกลุ่มที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการสารสนเทศรูปแบบย่อยในกลุ่มรูปแบบอื่น ๆ ในระดับปานกลางทั้ง 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คู่มือสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.82$ และ 2.92)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มงานอื่น ๆ ที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารสนเทศทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

การที่ผลการวิจัย ปรากฏว่า การใช้สารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ ได้แก่ 1) สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ประเภทวารสารวิชาการ และสิ่งพิมพ์รายปี 2 ประเภท คือ รายงานการประชุมทางวิชาการ และรายงานการสัมมนาทางวิชาการ และ 2) งานวิจัย ประเภทวิทยานิพนธ์ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ วารสารวิชาการ รายงานการประชุมทางวิชาการ รายงานการสัมมนาทางวิชาการ และวิทยานิพนธ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่เสนอสารสนเทศทั้งสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ ที่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อผู้บริหารทุกระดับได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้น ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับจึงใช้สิ่งพิมพ์เหล่านี้ไม่แตกต่างกัน และเมื่อมีลักษณะการใช้เหมือนกัน ความต้องการจึงเป็นไปในลักษณะเดียวกันด้วย ผลการวิจัยในด้านความต้องการสิ่งพิมพ์ประเภทนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน นอกจากนั้น การที่ผลการวิจัย ปรากฏว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศในรูปแบบหนังสือ ตำรา และหนังสืออ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ข้อมูลที่นำเสนอในสิ่งพิมพ์เหล่านี้เป็นความรู้ที่ผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้องใช้ประกอบในการปฏิบัติงานในหน้าที่

2. สื่อโสตทัศน

จากการจำแนกสื่อโสตทัศนเป็น 7 รูปแบบย่อย ได้แก่ เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง แผ่นสถิติ แผ่นภูมิ/แผนภาพ สไลด์ ไมโครฟิล์ม และไมโครฟิช พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 2 รูปแบบ ได้แก่ เทปบันทึกภาพ ($\bar{X} = 2.83$) และเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.77$) และในระดับน้อย มี 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แผ่นสถิติ ($\bar{X} = 2.48$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการ

สารนิเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 5 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เทปบันทึกภาพ ($\bar{X} = 2.97$) และในระดับน้อย มี 2 รูปแบบ ได้แก่ ไมโครฟิล์ม ($\bar{X} = 2.16$) และไมโครฟิช ($\bar{X} = 2.08$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มสื่อโสตทัศนที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารนิเทศทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

จากการจำแนกสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็น 5 รูปแบบย่อย ได้แก่ ซีดี-รอม ออดิโอ ดิสก์ วิดีโอ ดิสก์ ฐานข้อมูลออนไลน์ และอินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการสารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับมาก 3 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 3.80$ และ 4.04) รองลงมา คือ ซีดี-รอม และอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.53$ และ 3.73 เท่ากัน)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารนิเทศทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบย่อยในกลุ่มอินเทอร์เน็ต 5 รูปแบบ คือ E-mail, FTP, Telnet, Bulletin Board และ World Wide Web เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของแต่ละรูปแบบย่อยที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศ ในระดับมาก 3 รูปแบบ ได้แก่ E-mail และ World Wide Web ($\bar{X} = 4.21$ เท่ากัน) และ Telnet ($\bar{X} = 3.63$) แต่มีความต้องการในระดับมาก มี 4 รูปแบบ โดยรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ World Wide Web ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ E-mail ($\bar{X} = 4.39$) Telnet ($\bar{X} = 3.87$) และ FTP ($\bar{X} = 3.54$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของรูปแบบย่อยในกลุ่มอินเทอร์เน็ตที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารนิเทศทุกรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

ผลการวิจัย ในด้านรูปแบบของสารนิเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้ ปรากฏผลสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กรรณิการ์ มุลทวิ (2539) Auster และ Choo (1994) ซึ่งพบว่า รูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้ในระดับมาก คือ หนังสือตำรา/วิชาการ หนังสือพิมพ์ และวารสารวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสารนิเทศในรูปแบบหนังสือตำรา/วิชาการ สามารถให้ข้อมูลที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบทบาทและกระบวนการบริหารได้ ส่วนหนังสือพิมพ์และวารสาร สามารถให้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่องซึ่งจำเป็นต่อการวางแผนงานของผู้

บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย เช่น สารนิเทศด้านแนวโน้มในสังคม ด้านความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และด้านความเป็นไปในวงวิชาชีพสารนิเทศ เป็นต้น

2.2 เนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

จากการจำแนกเนื้อหาของสารนิเทศ ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด เนื้อหาทางการบริหาร และเนื้อหาอื่น ๆ ปรากฏผลดังนี้

การใช้

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้เนื้อหาของสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 3 กลุ่ม โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ($\bar{X} = 3.41$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้ตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ และ ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารใช้เนื้อหาของสารนิเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก 1 กลุ่ม คือ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ($\bar{X} = 3.65$ และ 3.60 ตามลำดับ) และในระดับปานกลาง 2 กลุ่ม คือ เนื้อหาทางการบริหาร ($\bar{X} = 3.46$ และ 3.17 ตามลำดับ) และเนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.77$ เท่ากัน)

ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารใช้เนื้อหาของสารนิเทศในระดับปานกลาง ทั้ง 3 กลุ่ม โดยเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ($\bar{X} = 3.32$)

ความต้องการ

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการเนื้อหาของสารนิเทศในระดับมาก 1 กลุ่ม คือ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ($\bar{X} = 3.64$) และในระดับปานกลาง 2 กลุ่ม ได้แก่ เนื้อหาทางการบริหาร ($\bar{X} = 3.36$) และเนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.80$)

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของสารนิเทศที่ต้องการตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ ผู้บริหารต้องการเนื้อหาของสารนิเทศในระดับมาก 2 กลุ่ม ได้แก่ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ($\bar{X} = 3.93$) และเนื้อหาทางการบริหาร ($\bar{X} = 3.63$) และในระดับปานกลาง 1 กลุ่ม คือ เนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.86$)

ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารต้องการเนื้อหาของสารนิเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก 1 กลุ่ม คือ เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ($\bar{X} = 3.78$ และ 3.57 ตามลำดับ) และในระดับปานกลาง 2 กลุ่ม คือ เนื้อหาทางการบริหาร ($\bar{X} = 3.49$ และ 3.28 ตามลำดับ) และเนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.93$ และ 2.75 ตามลำดับ)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาของสารนิเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ เนื้อหาทางการบริหาร และเนื้อหาอื่น ๆ สำหรับความต้องการสารนิเทศ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับเนื้อหาวิชาย่อยในแต่ละกลุ่ม เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดที่ผู้บริหารใช้และต้องการ ปรากฏผลดังนี้

1. เนื้อหาทางด้านห้องสมุด

จากการจำแนกเนื้อหาทางด้านห้องสมุดเป็นเนื้อหาย่อย 7 ด้าน ได้แก่ งานบริหารในห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง แหล่งสารนิเทศ งานเทคนิคในห้องสมุด ทรัพยากรสารนิเทศ งานบริการสารนิเทศ และเทคโนโลยีสารนิเทศ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศ ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ เทคโนโลยีสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.95$) และ งานบริการสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.58$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการสารนิเทศ ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เทคโนโลยีสารนิเทศ ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา คือ งานบริการสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.81$) และทรัพยากรสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.74$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาทางด้านห้องสมุดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ งานเทคนิคในห้องสมุด ทรัพยากรสารนิเทศ และงานบริการสารนิเทศ สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ แหล่งสารนิเทศ งานเทคนิคในห้องสมุด ทรัพยากรสารนิเทศ งานบริการสารนิเทศ และเทคโนโลยีสารนิเทศ ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาการบริหารในห้องสมุด ซึ่งแบ่งเป็น 8 เนื้อหาย่อย ได้แก่ ทฤษฎีการบริหาร การจัดองค์กรในห้องสมุด การบริหารบุคลากร งบประมาณ อาคารห้องสมุดและเฟอร์นิเจอร์ การประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการห้องสมุด และความร่วมมือระหว่างห้องสมุด เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของเนื้อหาย่อยที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศ ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารบุคลากร ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา คือ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ($\bar{X} = 3.60$) และงบประมาณ ($\bar{X} = 3.52$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการสารนิเทศ ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารบุคลากร ($\bar{X} = 3.94$) และในระดับปานกลาง มี 2 ด้าน ได้แก่ อาคารห้องสมุดและเฟอร์นิเจอร์ ($\bar{X} = 3.37$) และคณะกรรมการห้องสมุด ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมา คือ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ($\bar{X} = 3.84$) และงบประมาณ ($\bar{X} = 3.77$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาย่อยในกลุ่มงานบริหารในห้องสมุดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารบุคลากร งบ

ประมาณ การประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการห้องสมุด และความร่วมมือระหว่างห้องสมุด สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ งบประมาณ การประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการห้องสมุด และความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

2. เนื้อหาทางการจัดการบริหาร

จากการจำแนกเนื้อหาทางการจัดการบริหารเป็น 7 เนื้อหาย่อย ได้แก่ องค์กรและการเงิน การจัดการด้านอาคารสถานที่ การจัดการด้านบุคคล การจัดการระดับผู้บริหาร การจัดการกับผลิตภัณฑ์ การจัดการกับวัสดุ และการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการด้านบุคคล ($\bar{X} = 3.44$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 2 ด้าน คือ การจัดการด้านบุคคล ($\bar{X} = 3.68$) และการจัดการระดับผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.59$) และในระดับปานกลาง มี 5 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรและการเงิน ($\bar{X} = 3.38$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาทางการจัดการบริหารที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ องค์กรและการเงิน การจัดการด้านบุคคล การจัดการระดับผู้บริหาร การจัดการกับผลิตภัณฑ์ การจัดการกับวัสดุ และการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ สำหรับความต้องการพบว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3. เนื้อหาอื่น ๆ

จากการจำแนกเนื้อหาอื่น ๆ เป็นเป็นเนื้อหาย่อย 8 ด้าน ได้แก่ ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ประยุกต์/เทคโนโลยี วรรณคดี และประวัติศาสตร์ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 ด้าน คือ ภาษา ($\bar{X} = 3.56$) ในระดับปานกลาง มี 4 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์/เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.01$) และในระดับน้อย มี 3 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ($\bar{X} = 2.38$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 ด้าน คือ ภาษา ($\bar{X} = 3.67$) ในระดับปานกลาง มี 5 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์/เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.16$) และในระดับน้อย มี 2 ด้าน คือ ศาสนา ($\bar{X} = 2.49$) และปรัชญา ($\bar{X} = 2.34$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาอื่นๆ ที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ประยุกต์/เทคโนโลยี วรรณคดี และประวัติศาสตร์ สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 เนื้อหา ได้แก่ ศาสนา ภาษา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ประยุกต์/เทคโนโลยี วรรณคดี และประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาสังคมศาสตร์จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ สถิติทั่วไป รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย รัฐประศาสนศาสตร์ ปัญหาสังคมและการบริการสังคม การศึกษา การพาณิชย์/การสื่อสาร/การขนส่ง และประเพณี/ขนบธรรมเนียม/คตินิยม/คตินิยมวิทยา เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละกลุ่มที่ผู้บริหารใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 7 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การศึกษา ($\bar{X} = 3.36$) และในระดับน้อย มี 2 ด้าน คือ รัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X} = 2.41$) และรัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 2.37$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยเนื้อหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การศึกษา ($\bar{X} = 3.50$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของเนื้อหาย่อยในกลุ่มเนื้อหาด้านสังคมศาสตร์ที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 เนื้อหา ได้แก่ สถิติทั่วไป เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย รัฐประศาสนศาสตร์ ปัญหาสังคมและการบริการสังคม การพาณิชย์/การสื่อสาร/การขนส่ง และประเพณี/ขนบธรรมเนียม/คตินิยม/คตินิยมวิทยา ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

การที่ผลการวิจัย ปรากฏว่า การใช้เนื้อหาทางด้านห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาย่อย ได้แก่ งานบริหารในห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง แหล่งสารนิเทศ งานเทคนิคในห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศ งานบริการสารนิเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ การบริหารงานในห้องสมุดทุกระดับจำเป็นต้องใช้สารนิเทศทางการบริหารงานห้องสมุด เช่น ทฤษฎีการบริหาร เป็นเนื้อหาที่ผู้บริหารจำเป็นต้องทราบเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารขององค์กร การจัดองค์กรในห้องสมุด เป็นเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงลงไป มีความเกี่ยวข้องกับ การจัดแบ่งงาน และการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานต่าง ๆ ในห้องสมุด การจัดการด้านอาคารสถานที่ และอาคารห้องสมุดและเฟอร์นิเจอร์ เป็นอีกเนื้อหาหนึ่งที่ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดเก็บและค้นคืนสารนิเทศ ตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ ในห้องสมุด ผู้บริหารทุกระดับจึงต้องใช้

สารนิเทศด้านนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด ตลอดจนเพื่อปรับเปลี่ยนทางด้านอาคารสถานที่ โดยใช้พื้นที่สำหรับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารนิเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้นและลดพื้นที่สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน

ผลการวิจัย ในด้านเนื้อหาของสารนิเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ ปรากฏผลสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อรณุช เมฆาวิบูลย์ (2539) ซึ่งพบว่า ชนิดของข่าวสารที่ผู้บริหารในห้องสมุดกลาง สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ใช้ในการสื่อสารเป็นจำนวนสูงสุดนั้น เป็นข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานภายในห้องสมุด ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงใช้และต้องการเนื้อหาทางด้านห้องสมุดสูงสุดเช่นเดียวกัน เนื่องจาก เนื้อหาทางด้านนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทำงาน สารนิเทศด้านนี้ทำให้ผู้บริหารทราบถึงสภาพที่เป็นควรจะเป็นของห้องสมุด และยังแสดงให้เห็นถึงภาพขององค์กรในอนาคตได้ด้วย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ยุพดี จารุทรัพย์ (2528) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการวิทยานิพนธ์ ด้านการบริหารบุคลากรในระดับสูงสุด สารนิเทศด้านนี้จะช่วยผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความสามารถและสภาพขององค์กร เพื่อให้สามารถตอบสนองกับความต้องการขององค์กร

2.3 ภาษาของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

จากการจำแนกภาษาของสารนิเทศออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ปรากฏผลดังนี้

การใช้

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาภาษาของสารนิเทศที่ใช้ตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ ผู้บริหารใช้สารนิเทศทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ และ 3.51 ตามลำดับ)

ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$ และ 4.07 ตามลำดับ) และใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$ และ 3.33 ตามลำดับ)

ความต้องการ

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการภาษาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$)

เมื่อพิจารณาภาษาของสารนิเทศที่ต้องการตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ ผู้บริหารต้องการสารนิเทศทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$ และ 3.52 ตามลำดับ)

ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารต้องการสารนิเทศที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$ และ 4.16 ตามลำดับ) และต้องการสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$ และ 3.35 ตามลำดับ)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการสารนิเทศทั้ง 2 ภาษาของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารนิเทศทั้ง 2 ภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับภาษาในกลุ่มภาษาต่างประเทศ ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดของภาษาต่าง ๆ ที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการภาษาในกลุ่มภาษาต่างประเทศ 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.86$ และ 4.12) และในระดับน้อย มี 4 ภาษา โดยภาษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาษาฝรั่งเศส ($\bar{X} = 2.05$ และ 2.32)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการภาษาในกลุ่มภาษาต่างประเทศของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ พบว่า ผู้บริหารใช้ภาษาของสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ภาษา ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารนิเทศทั้ง 5 ภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงมีทั้งที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

การที่ผลการวิจัย ปรากฏว่า การใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษ ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ปรากฏอยู่ในสื่อทุกประเภทและทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหารทุกระดับจึงจำเป็นต้องใช้เหมือนกัน ไม่ว่าจะใช้สารนิเทศประเภทใดและด้านใด

ผลการวิจัย ในด้านภาษาของสารนิเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ ปรากฏผลสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กรรณิการ์ มุลทวิ (2539) ซึ่งพบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้สารนิเทศภาษาไทยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการใช้และความต้องการภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จะพบว่า ผู้บริหารทุกระดับใช้และต้องการทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับมาก แต่สำหรับผู้บริหารระดับผู้อำนวยการ ค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการสารนิเทศภาษาอังกฤษ จะสูงกว่าการใช้และความต้องการสารนิเทศภาษาไทย แต่ผู้บริหารระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/หัวหน้าฝ่าย/แผนก ค่าเฉลี่ยของการใช้และความต้องการสารนิเทศภาษาไทยจะสูงกว่าการใช้และความต้องการสารนิเทศภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจเป็นเพราะวุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารระดับผู้อำนวยการอยู่ในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกเท่านั้น ในขณะที่ผู้บริหารระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก บางคน มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี

2.4 อายุของสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

จากการจำแนกอายุของสารนิเทศออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี อายุ 1-3 ปี อายุ 4-6 ปี อายุ 7-9 ปี และอายุ 10 ปีขึ้นไป ปรากฏผลดังนี้

การใช้

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารนิเทศในกลุ่มอายุต่าง ๆ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 3.93$) ในระดับปานกลาง มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.40$) และอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.62$) และในระดับน้อย มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 2.10$) และอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.72$)

เมื่อพิจารณาอายุของสารนิเทศที่ใช้ตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ ผู้บริหารใช้สารนิเทศ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.12$ และ 3.82 ตามลำดับ) ในระดับปานกลาง มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.46$ และ 3.36 ตามลำดับ) และอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.90$ และ 2.59 ตามลำดับ) และในระดับน้อย มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 2.23$ และ 2.10 ตามลำดับ) และอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.88$ และ 1.75 ตามลำดับ)

ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารใช้สารนิเทศ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.23$) และอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.52$) ในระดับปานกลาง มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.63$) และในระดับน้อย มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 2.03$) และอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.58$)

ความต้องการ

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต้องการสารนิเทศในกลุ่มอายุต่าง ๆ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.10$) และอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.54$) ในระดับปานกลาง มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.73$) และในระดับน้อย มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 2.06$) และอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.81$)

เมื่อพิจารณาอายุของสารนิเทศที่ต้องการตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ ผู้บริหารต้องการสารนิเทศ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.19$) และอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.74$) ในระดับปานกลาง มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.96$) และในระดับน้อย มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 2.31$) และอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.01$)

ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารต้องการสารนิเทศ 4 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.31$) และอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.63$) ในระดับปานกลาง มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.64$) ในระดับน้อย มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 1.93$) และในระดับน้อยที่สุด มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.46$)

ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารต้องการสารนิเทศ 3 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X} = 4.03$) ในระดับปานกลาง มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 1-3 ปี ($\bar{X} = 3.49$) และอายุ 4-6 ปี ($\bar{X} = 2.73$) และในระดับน้อย มี 2 กลุ่ม คือ สารนิเทศอายุ 7-9 ปี ($\bar{X} = 2.08$) และอายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 1.90$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของอายุของสารนิเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการสารนิเทศทุกกลุ่มอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับรูปแบบของสารนิเทศที่มีอายุในช่วงต่าง ๆ ทั้ง 5 ช่วงอายุ เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดตามรูปแบบ พบว่า ผู้บริหารใช้สารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ในระดับมาก ทุกรูปแบบ ยกเว้น สื่อโสตทัศน์ และต้องการสารนิเทศในระดับมากทั้ง 7 รูปแบบ สำหรับสารนิเทศอายุ 1-3 ปี ผู้บริหารใช้และต้องการในระดับมาก จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสถิติการปฏิบัติงาน สารนิเทศอายุ 4-6 ปี ผู้บริหารใช้และต้องการรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับสูงสุด ส่วนสารนิเทศอายุ 7-9 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ผู้บริหารใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในระดับสูงสุด และต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับสูงสุด

ผลการวิจัย ในด้านอายุของสารนิเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ ใช้ และต้องการ ปรากฏว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการสารนิเทศอายุต่ำกว่า 1 ปี ในระดับมาก ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่า สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กรรณิการ์ มุลทวิ (2539) ที่พบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและสอนใช้สารนิเทศที่มีอายุ 1-6 เดือน ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับ Lucas (1994) Gory และ Morton (1984) ซึ่งกล่าวว่า ผู้บริหารระดับสูงมักจะต้องการสารนิเทศที่ค่อนข้างเก่า ในขณะที่ผู้บริหารระดับกลางและระดับปฏิบัติการต้องการสารนิเทศที่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารตระหนักว่า สารนิเทศที่เป็นปัจจุบันที่สุดเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องทราบเพื่อใช้ในการบริหารงาน มากกว่าที่จะคำนึงถึงว่าสารนิเทศที่อายุต่างกันจะมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของผู้บริหารในแต่ละระดับ

2.5 แหล่งสารนิเทศที่ใช้และต้องการ

จากการแบ่งแหล่งสารนิเทศออกเป็น 2 แหล่งใหญ่ คือ แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัย ผลปรากฏดังนี้

การใช้

ผู้บริหารใช้แหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 2 แหล่ง โดยแหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

เมื่อพิจารณาแหล่งสารนิเทศที่ใช้ตามระดับการบริหาร พบว่า

ระดับผู้อำนวยการ และ ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารใช้แหล่งสารนิเทศทั้ง 2 แหล่งในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และ 3.21 ตามลำดับ และแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และ 2.60 ตามลำดับ

ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารใช้แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และใช้แหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับน้อย คือ ($\bar{X} = 2.33$)

ความต้องการ

ผู้บริหารต้องการแหล่งสารนิเทศในระดับปานกลางทั้ง 2 แหล่ง โดยแหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80

เมื่อพิจารณาแหล่งสารนิเทศที่ต้องการตามระดับการบริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับ ต้องการแหล่งสารนิเทศทั้ง 2 แหล่ง ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศ

ภายในมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45, 3.28 และ 3.36 ตามลำดับ และแหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96, 2.62 และ 2.84 ตามลำดับ

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศทั้ง 2 แหล่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งจำแนกเป็น 2 แหล่งย่อย ได้แก่ ห้องสมุด และหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ห้องสมุด เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยที่เป็นห้องสมุด ในระดับมาก (\bar{X} = 3.52 และ 3.71) ส่วนหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ห้องสมุด ผู้บริหารใช้และต้องการ ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.71 และ 2.81)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศทั้ง 2 แหล่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับแหล่งสารสนเทศที่เป็นห้องสมุด ซึ่งจำแนกเป็น 2 แหล่งย่อย ได้แก่ หอสมุดกลาง และห้องสมุดสถาบัน/คณะ/ภาควิชา เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ หอสมุดกลาง ในระดับมาก (\bar{X} = 3.87 และ 4.04) ส่วนห้องสมุดสถาบัน/คณะ/ภาควิชา ผู้บริหารใช้และต้องการ ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.93 และ 3.12)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศที่เป็นห้องสมุดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศทั้ง 2 แหล่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับแหล่งสารสนเทศที่เป็นหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ห้องสมุด ซึ่งจำแนกเป็น 3 แหล่งย่อย ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี สำนักเลขานุการ และสำนักทะเบียนและประมวลผล เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้แหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แหล่ง ในระดับปานกลาง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักเลขานุการ (\bar{X} = 2.75) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลาง ทั้ง 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานอธิการบดี (\bar{X} = 2.89)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศที่เป็นหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ห้องสมุดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศทั้ง 3 แหล่งแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแหล่งสารสนเทศที่เป็นห้องสมุดและหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ห้องสมุดตามรูปแบบของสารสนเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับสูงสุดทุกแหล่ง ยกเว้น สำนักเลขานุการ ผู้บริหารใช้และต้องการรูปแบบสถิติการปฏิบัติงานในระดับสูงสุด

สำหรับแหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งจำแนกเป็น 7 แหล่งย่อย ได้แก่ สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน องค์กรต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ สมาคมวิชาชีพ และแหล่งสารสนเทศส่วนตัว เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศ ในระดับปานกลาง 4 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารสนเทศส่วนตัว ($\bar{X} = 2.79$) และในระดับน้อย 3 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์กรระหว่างประเทศ ($\bar{X} = 2.34$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการสารสนเทศ ในระดับปานกลาง 5 แหล่ง โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารสนเทศส่วนตัว ($\bar{X} = 3.10$) และในระดับน้อย 2 แหล่ง คือ หน่วยงานเอกชน ($\bar{X} = 2.44$) และองค์กรต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.42$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัยที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศทั้ง 7 แหล่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

สำหรับแหล่งสารสนเทศส่วนตัว ซึ่งจำแนกเป็น 3 แหล่งย่อย ได้แก่ แหล่งสารสนเทศของตนเอง แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน และแหล่งสารสนเทศของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา เมื่อนำมาพิจารณารายละเอียดที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้สารสนเทศ ในระดับปานกลาง 2 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศของตนเอง ($\bar{X} = 3.25$) และแหล่งสารสนเทศของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ($\bar{X} = 2.57$) และในระดับน้อย 1 แหล่ง คือ แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 2.49$) สำหรับความต้องการ พบว่า ผู้บริหารต้องการแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลางทั้ง 3 แหล่ง คือ โดยแหล่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งสารสนเทศของตนเอง ($\bar{X} = 3.43$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแหล่งสารสนเทศส่วนตัวที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศส่วนตัวทั้ง 3 แหล่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของแหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัยและแหล่งสารสนเทศส่วนตัวทั้ง 3 แหล่งตามรูปแบบของสารสนเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการ พบว่า ผู้บริหารใช้และต้องการรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับสูงสุดจากทุกแหล่ง

ผลการวิจัย ในด้านแหล่งสารสนเทศที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้และต้องการปรากฏผลสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กรรณิการ์ มุลทวิ (2539) ซึ่งพบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารใช้แหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยในระดับสูงสุด แต่ไม่สอดคล้องกับ Lucas (1994) Gorry และ Morton (1984) ที่กล่าวว่า แหล่งสารสนเทศของผู้บริหารระดับปฏิบัติการมักจะเป็นแหล่งภายในองค์กร ในขณะที่ผู้บริหารระดับสูง มักจะใช้สารสนเทศจากภายนอกองค์กรมากกว่า แต่ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับ ใช้และต้องการแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยในระดับสูงกว่าแหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความคุ้นเคยและสะดวกในการใช้แหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาสารสนเทศ

3.1 ปัญหาในการใช้สารสนเทศ

เมื่อพิจารณาปัญหาในการใช้สารสนเทศ ซึ่งจำแนกเป็น 6 กลุ่มใหญ่ คือ ปัญหาด้านรูปแบบ ปัญหาด้านเนื้อหา ปัญหาด้านภาษา ปัญหาด้านอายุ ปัญหาด้านแหล่ง และปัญหาอื่น ๆ พบว่า ผู้บริหารประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาด้านอายุของสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.40$)

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านต่าง ๆ ในการใช้สารสนเทศตามระดับการบริหาร พบว่า ระดับผู้อำนวยการ และ ระดับรองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้บริหารประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศทุกด้านในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านอายุของสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.43$ และ 3.46 ตามลำดับ)

ระดับหัวหน้าฝ่าย/แผนก ผู้บริหารประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศในระดับปานกลาง 5 ด้าน โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านอายุของสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.38$) และในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.46$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาในการใช้สารนิเทศของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับ พบว่า ผู้บริหารประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อนำปัญหาทั้ง 6 ด้าน มาจำแนกรายละเอียดของปัญหาในแต่ละกลุ่ม ผลปรากฏดังนี้

3.1.1 ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ

ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 5 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ ไม่เผยแพร่ทั่วไป ($\bar{X} = 3.43$) และในระดับน้อย มี 1 ปัญหา คือ ไม่ทราบวิธีใช้สื่อสิ่งพิมพ์บางประเภท ($\bar{X} = 2.36$)

3.1.2 ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ

ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่ต้องการมีน้อย ไม่เพียงพอกับการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.35$) และในระดับน้อย มี 1 ปัญหา คือ เนื้อหาไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 2.32$)

3.1.3 ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ

ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 3 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.38$) และในระดับน้อย มี 1 ปัญหา คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น(นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)มีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.46$)

3.1.4 ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ

ผู้บริหารประสบปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$)

3.1.5 ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ ซึ่งจำแนกเป็น 2 ปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัย และปัญหาแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่า ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง คือ แหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.15$) และในระดับน้อย คือ แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.40$)

เมื่อนำปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศทั้ง 2 แหล่ง มาจำแนกรายละเอียดของปัญหาในแต่ละกลุ่ม ผลปรากฏดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัย

ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 1 ปัญหา คือ แหล่งสารสนเทศอยู่ไกลเกินไป ไม่สะดวกในการใช้บริการ ($\bar{X} = 2.57$) และในระดับน้อย มี 2 ปัญหา คือ ไม่ทราบระเบียบการขอใช้บริการ ($\bar{X} = 2.45$) และสถานที่คับแคบไป ไม่สะดวกในการใช้บริการ ($\bar{X} = 2.31$)

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัย

ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับมาก มี 1 ปัญหา คือ ไม่มีเวลาและไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ ($\bar{X} = 3.65$) และในระดับปานกลาง มี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศส่วนตัว ต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X} = 3.17$)

3.1.6 ปัญหาด้านอื่น ๆ ในการใช้สารสนเทศ

ผู้บริหารประสบปัญหา 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับปานกลาง มี 2 ปัญหา คือ สารนิเทศใหม่บางประเภท เช่น กฤตภาค ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จทันกับการใช้งาน ($\bar{X} = 2.99$) และเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงสูง ($\bar{X} = 2.93$) และในระดับน้อย มี 4 ปัญหา โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศที่ได้รับไม่น่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 2.42$)

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาในการใช้สารสนเทศทุกด้านที่ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยประสบ พบว่า ผู้บริหารทั้ง 3 ระดับประสบทุกปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย ในด้านปัญหาในการใช้สารสนเทศของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย ปรากฏผลสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กรรณิการ์ มุลทวี (2539) ซึ่งพบว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏที่ทำหน้าที่บริหารประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศเกือบทุกรายการในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัญหาด้านรูปแบบของสารสนเทศ ผลการวิจัย ปรากฏว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ ไม่เผยแพร่ทั่วไป ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพดี จารุทรัพย์ (2528) ที่พบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยมีปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์ ในด้านการเผยแพร่วิทยานิพนธ์อยู่ในวงจำกัด

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดหารุทศเพื่อการบริหาร

ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 41 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดหารุทศ โดยข้อเสนอแนะที่มีจำนวนผู้บริหารตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปเสนอ มี 7 รายการ เรียงตามลำดับความถี่ ได้ดังนี้

ควรมีสารนิเทศในรูปแบบที่ทันสมัยและใช้งานง่าย (16 คน) ควรมีอายุทันสมัยที่สุด (14 คน) ควรมีสารนิเทศหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมและมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ (13 คน) ควรมีเนื้อหาที่มีความทันสมัยอยู่เสมอ (12 คน) แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัยควรทำระบบสืบค้นที่ทันสมัย สามารถสืบค้นร่วมกันได้ (12 คน) ควรเพิ่มสารนิเทศที่เป็นภาษาไทยให้มากขึ้น (11 คน) และแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัยควรมีระบบการสืบค้นที่สามารถเข้าถึงทางอินเทอร์เน็ตได้ (11 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากการตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ว่า การใช้และความต้องการสารนิเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยแตกต่างกันไปตามระดับการบริหาร สามารถสรุปได้ว่า มีทั้งที่เป็นและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยส่วนใหญ่เป็นไปตามสมมติฐาน สำหรับส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน มีดังนี้

รูปแบบของสารนิเทศ

- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้รูปแบบบันทึกต่าง ๆ ในกลุ่มรูปแบบของสารนิเทศในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้รูปแบบสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และงานวิจัย ในกลุ่มรูปแบบของสารนิเทศที่ให้บริการในห้องสมุดที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับต้องการรูปแบบหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และงานวิจัย ในกลุ่มรูปแบบของสารนิเทศที่ให้บริการในห้องสมุดที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับต้องการรูปแบบตำรา และหนังสืออ้างอิง ในกลุ่มหนังสือไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้รูปแบบวารสารวิชาการ และสิ่งพิมพ์รายปี ในกลุ่มสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องไม่แตกต่างกัน

- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับต้องการสิ่งพิมพ์รายปีในกลุ่มสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการรูปแบบรายงานการประชุมวิชาการ และรายงานการสัมมนาทางวิชาการ ในกลุ่มสิ่งพิมพ์รายปีไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการรูปแบบวิทยานิพนธ์ในกลุ่มงานวิจัยไม่แตกต่างกัน

เนื้อหาของสารนิเทศ

- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้เนื้อหาทางด้านห้องสมุดไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้เนื้อหาด้านงานบริหารในห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง แหล่งสารนิเทศ และเทคโนโลยีสารนิเทศ ในกลุ่มเนื้อหาทางด้านห้องสมุดไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับต้องการเนื้อหาด้านงานบริหารในห้องสมุด และบรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง ในกลุ่มเนื้อหาทางด้านห้องสมุดไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้เนื้อหาด้านทฤษฎีการบริหาร การจัดองค์กรในห้องสมุด และอาคารห้องสมุดและเฟอร์นิเจอร์ ในกลุ่มเนื้อหาการบริหารในห้องสมุดไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับต้องการเนื้อหาด้านทฤษฎีการบริหาร การจัดองค์กรในห้องสมุด การบริหารบุคลากร และอาคารห้องสมุดและเฟอร์นิเจอร์ ในกลุ่มเนื้อหาการบริหารในห้องสมุดไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้เนื้อหาด้านการจัดการด้านอาคารสถานที่ในกลุ่มเนื้อหาทางการบริหารไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้เนื้อหาด้านปรัชญาในกลุ่มเนื้อหาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้และต้องการเนื้อหาด้านรัฐศาสตร์ และการศึกษา ในกลุ่มเนื้อหาด้านสังคมศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

ภาษาของสารนิเทศ

- ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ระดับใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มภาษาต่างประเทศไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะและประยุกต์ผลงานวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาและให้บริการสารสนเทศ ดังนี้

1. การจัดหา

1.1 ควรจัดหาสารสนเทศให้หลากหลายรูปแบบและเป็นรูปแบบที่ใช้งานง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

1.2 ควรจัดหาสารสนเทศให้มีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารงานในห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาทางด้านการจัดการบุคลากร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การจัดทำคู่มือช่วยค้น ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรจัดทำคู่มือช่วยค้นที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้บริหารเข้าถึงรายชื่อสารนิเทศได้สะดวก รวดเร็ว โดยเฉพาะการจัดทำรายชื่อในระบบออนไลน์

3. การให้บริการ

3.1 ควรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านสื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยเหลือผู้บริหารในการใช้สารสนเทศ

3.2 ควรรวบรวมและจัดทำรายชื่อและระเบียบการขอใช้บริการของแหล่งสารสนเทศทั้งแหล่งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3.3 ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับบริการสารสนเทศของแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เช่น การจัดทำรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่แจกจ่ายไปยังผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และการจัดแสดงทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เป็นต้น

4. ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยควรร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนรายชื่อสารนิเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของตน เพื่อให้ผู้บริหารเข้าถึงสารสนเทศได้มากยิ่งขึ้น หรือห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีความพร้อม อาจทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมรายชื่อสารนิเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งรายชื่อแหล่งสารสนเทศ

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาการใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน

2. ควรศึกษาการใช้และความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารในหน่วยงานอื่น ๆ